

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
 Avdelning 1
 Anna Aktermo

DOM
2010-06-23
 Meddelad i
 Malmö

Mål nr
 6218-10 E

SÖKANDE

Måleritjänst i Ystad AB, 556538-4350
 Navigationsgatan 3
 271 51 Simrishamn

Ombud: Jur. kand. Ilan Sadé
 Nordbro AB
 Anna Lindhs Plats 4
 211 19 Malmö

MOTPART

Simrishamns Bostäder AB, 556100-8417
 Box 123
 272 23 Simrishamn

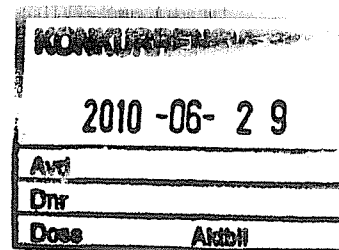
Ombud: Advokat Mats Palmgren
 Advokatfirman VICI HB
 Box 1209
 221 05 Lund

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår yrkandet om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 14156

Postadress
 Box 4522
 203 20 Malmö

Besöksadress
 Kalendegatan 6

Telefon
 040-35 35 00
E-post: forvaltningsrattentalmo@dom.se

Telefax
 040-97 24 90

Expeditionstid
 måndag – fredag
 08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Simrishamns Bostäder AB har genomfört en upphandling av målningsarbeten avseende tre delområden. Upphandlingen har genomförts genom ett öppet förfarande enligt LOU. Genom beslut den 15 mars 2010 tilldelades Stoby Måleri AB kontrakt för samtliga tre delområden.

Måleritjänst i Ystad AB ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen ska göras om.

Simrishamns Bostäder AB motsätter sig bifall till yrkandet.

Förvaltningsrätten har den 25 mars 2010 förordnat att Simrishamns Bostäder AB:s upphandling inte får avslutas innan annat har beslutats.

DOMSKÄL

Relevanta bestämmelser

En upphandlande myndighet ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och om proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 1 och 2 §§ LOU framgår att förvaltningsrätten kan pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts. Därvid gäller att förvaltningsrätten endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

Utveckling av parternas talan

Måleritjänst i Ystad AB

Endast två anbud har utvärderats, sökandens anbud och anbud från Stoby Måleri AB. Det sistnämnda bolaget har tilldelats samtliga tre kontrakt. Utvärderingen av priserna har varit helt avgörande. Tillvägagångssättet för prisutvärderingen finns angivet i förfrågningsunderlaget. Anvisningarna knyter an till tre olika tabeller, s.k. utvärderingskorgar, vilka också ingick i förfrågningsunderlaget. I tabellerna är det framför allt ”Alt 1 + nedrivning” som ger stort utslag eftersom prisuppgifterna avseende detta alternativ viktas till 90 procent.

Upphandlingen har inte varit transparent. Det har varit svårt att förstå hur Simrishamns Bostäder AB har fått fram de värden som är insatta i matriserna för de olika områdena, vilket beror på att man vid utvärderingen gjort ett avsteg i förhållande till förfrågningsunderlaget bl.a. i den så viktiga ”Alt 1 + nedrivning av tapet och spackling”. I dokumentet ”utvärderingskorg rumsfördelning, 091111”, vari priser för olika delmoment sätts samman för att få fram hur mycket en målning/tapetsering av en enrummare, tvårummare etc. kostar, anges att målning av våtrum utan kakel ska räknas med i varje lägenhetskategori under exempelvis ”Alt 1 + nedrivning av tapet och spackling”. Beträffande lägenheter med fyra respektive fem rum ska även målning av WC-utrymme ske. I utvärderingen har dock siffrorna avseende målning av våtrum utan kakel samt WC-utrymme helt utelämnats bl.a. i det viktiga ”Alt 1 + nedrivning av tapet och spackling”. I den prislista som respektive anbudsgivare har fyllt i har fälten för ”Våtrum, utan kakel” samt ”WC (målning)” förvisso markerats på förhand med streck för att visa att uppgift inte behöver lämnas. Emellertid utgjorde ”utvärderingskorg rumsfördelning, 091111”, där det anges att pris för dessa arbetsmoment ska tas med i alla de olika alternativen, en väsentlig del av förfrågningsunderlaget.

Måleritjänst i Ystad AB tolkade situationen på så sätt att priset för målning av våtrum utan kakel som anges under "Alt 1 Hel måln + Tapetsering" ska räknas med vid sammanställningen av pris, i varje fall för "Alt 1 + nedrivning av tapet och spackling". Den sistnämnda kategorin utgörs ju av samma arbetsmoment som i alternativ 1, med det tillägget att nedrivning och spackling ska tillkomma. Tolkningen har således fog för sig. Måleritjänst i Ystad AB tolkade alltså strecken i rutan som att uppgift var obehövlig – inte att priset för målning av våtrum utan kakel och WC-utrymmet inte skulle räknas med alls. För Måleritjänst i Ystad AB har det framstått som en självklarhet att priset för "Våtrum, utan kakel (målning)" och "WC (målning)" i varje fall ska gälla för plusalternativet. Sådana förutsättningar påverkar bolagets beräkningar inför prissättning.

Simrishamns Bostäder AB har agerat inkonsekvent vid utvärderingen. Såsom framgår av prislisorna ska inte uppgift om kök i diverse olika storlekar lämnas under "Alt 1 + nedrivning av tapet och spackling". I det fallet har Simrishamns Bostäder AB dock valt att följa mallen i "utvärderingskorg rumsfördelning 091111" och ta in prisuppgift om kök från kolumn 8. Simrishamns Bostäder AB har alltså valt att följa "utvärderingskorg rumsfördelning 091111" vad gäller prisuppgift om arbete i kök, men gjort avsteg från nämnda del av förfrågningsunderlaget när det gäller våtrum och WC. Denna inkonsekvens i utvärderingen har enbart gynnat Stoby Måleri AB.

Simrishamns Bostäder AB skickade den 29 januari 2010 ut en begäran till anbudsgivarna att de skulle komplettera sina anbud genom att närmare precisera vilka arbetsmoment och delposter som ingår i priset för "Alternativ 8, vävning i kök". Måleritjänst i Ystad AB skickade genast in de begärda uppgifterna. Simrishamns Bostäder AB har sedan röjt Måleritjänst i Ystad AB:s precisering av de arbetsmoment som bolaget gjort. Stoby Måleri AB fick en färdig matris från bostadsbolaget och skulle endast fylla i

det som var gulmarkerat. Simrishamns Bostäder AB har inhämtat en precisering från Måleritjänst i Ystad AB för att sedan styra Stoby Måleri AB:s anbud till att omfatta samma preciserade arbetsmoment. Oavsett hur det förhåller sig med Stoby Måleri AB:s eventuella vetskap om upphovet till arbetsspecifikationen, har brott mot likabehandlingsprincipen skett genom att Stoby Måleri AB blivit serverad en färdig specifikation över arbetsmoment, när huvudfrågan var vilka arbetsmoment som ingår i det fasta priset.

Uppgift om vad som ingår i ett fast pris har bäring på prisjämförelsen mellan anbudsgivarna. Förmodligen har Simrishamns Bostäder AB velat försäkra sig om att arbetsmomentet ”Alternativ 8, vävning i kök” innehåller i huvudsak samma delmoment, för att de fasta priserna ska vara jämförbara. ”Alternativ 8, vävning i kök” avseende 10-15 kvm ingår i en stor andel av de kombinationer vilka ligger till grund för den slutliga prisjämförelsen mellan anbudsgivarna. Att frågan om vad som ingår i priserna uppstått torde bero på den stora skillnaden i redovisning av priser som parterna gjorde i en tidigare upphandlingsomgång (som Simrishamns Bostäder AB beslöt sig för att avbryta). Om anbudsgivarna hade presenterat väsentliga skillnader i vad som ingår i deras respektive pris, skulle justeringar behöva göras för att bostadsbolaget skulle kunna följa bestämmelsen om att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska antas. Simrishamns Bostäder AB:s agerande har gett Stoby Måleri AB särskild vägledning angående hur kompletteringen av anbudet ska utformas, vilket med beaktande av samtliga omständigheter gav den vägledda anbudsgivaren en särskild fördel. Måleritjänst i Ystad AB har lidit skada genom att konkurrerande anbudsgivare har fått tillgång till dessa uppgifter, vilka kan ha haft en väsentlig betydelse vid den slutliga prisjämförelsen. Redan på denna grund måste upphandlingen göras om.

Måleritjänst i Ystad AB:s pris för målning av våtrum utan kakel är 300 kr lägre än Stoby Måleri AB:s pris. Beträffande WC-utrymmet skiljer sig pri-

set 200 kr till Måleritjänst i Ystad AB:s favör. När priserna räknas med får skillnaden stor betydelse när man samtidigt väger in att Simrishamns Bostäder AB felaktigt har röjt uppgifter rörande vilka exakta arbetsmoment som ingår i Måleritjänst i Ystad AB:s anbud.

Det är tillräckligt att pris för "Våtrum, utan kakel" och "WC (målning)" räknas med i "Alt 1 + nedrivning av tapet och spackling" samt att prisuppgiften avseende "Alt 8 Vävning i kök" antingen likställs för båda de utvärderade anbudsgivarna eller lämnas helt utan avseende vid sammanställningen av "Alt 1 + nedrivning av tapet och spackling", för att Måleritjänst i Ystad AB ska ha det sammanlagda lägsta priset avseende alla tre områden. Eftersom Måleritjänst i Ystad AB dessutom har högre poäng vid en sammanräkning av övriga utvärderingskriterier, skulle bolaget utan tvekan vinna upphandlingen i alla tre områden.

Måleritjänst i Ystad AB har redovisat beräkningar till stöd för det anförda.

Simrishamns Bostäder AB

Måleritjänst i Ystad AB:s ansökan om överprövning synes vila på två grunder. Att det finns brister i förfrågningsunderlaget eller utvärderingen vilket medför att kravet på transparens vid genomförandet av upphandlingen inte har uppfyllts samt att uppgifter ur sökandens anbud röjts av Simrishamns Bostäder AB och att man därigenom brutit mot principen om lika-behandling.

Anbudsgivarens prisbilageuppgifter har, för varje område upphandlingen omfattat, lagts in i dokumentet "utvärderingskorg rumsfördelning 091111". Detta för att kunna kalkylera riktpriiser för respektive typlägenhet. Den samlade summan för respektive alternativ; alt 1, alt 1 + nedrivning etc., har därefter förts in i utvärderingsblanketten för respektive område och kvot-

fördelats efter alternativets förväntade vanlighet där alt 1 + nedrivning bedömts vara det vanligaste alternativet, vilket också redovisats i förväg.

”Utvärderingskorg rumsfördelning 091111” är ett stöd för anbudsgivare och redovisar de alternativ i fråga om utförande som kan förekomma beroende på lägenhetsstorlek och rumsfördelning. Av beskrivningen avseende målningsarbeten daterad den 29 september 2009 framgår vilket utförande som är aktuellt för respektive alternativ samt vad det efterfrågade enhetspriset per utrymme ska avse. Underlaget ska användas vid prissättning av enhetspriser enligt ”Prisbilaga 2009-11-11”. Simrishamns Bostäder AB anser inte att det finns någon oklarhet om vilka förutsättningar som gäller för prissättningen eller att förfrågningsunderlaget brustit i transparens. Sökandens påstående om inkonsekvens i utvärderingen är inte korrekta.

Sökandens specifika kritik torde ta sikte på bristande transparens och utvärdering av alternativet ”Alt 1 + nedrivning av tapet och spackling”. I förfrågningsunderlaget finns en sammanställning av de enhetspriser som ska lämnas för de olika utrymmena. Av sammanställningen framgår för vilka utrymmen sådana enhetspriser ska lämnas. Av anbuderna från respektive anbudsgivare framgår att handlingen tolkats på detta sätt med ifyllda uppgifter om enhetspriser, vilka sedan legat till grund för utvärderingen. På motsvarande sätt har enhetspriser lämnats och utvärderats avseende de övriga alternativ som omnämns av sökanden. Det hör till sakens natur att vissa arbetsmoment kan vara gemensamma eller unika för olika alternativ. Detta betyder emellertid inte att förfrågningsunderlaget är oklart eller brister i transparens i fråga om vilka enhetspriser som efterfrågas och kommer att utvärderas. Måleritjänst i Ystad AB har uppenbarligen tolkat förfrågningsunderlaget på detta sätt genom att i anbudet strikt följa sammanställningen vid redovisningen av enhetspriserna. Endast enhetspriser enligt lämnade anbud har beaktats vid utvärderingen av pris. Utvärderingen har gjorts med tillämpning av förfrågningsunderlaget för varje område och har

baserats på lämnade priser. Utgång och tilldelning påverkas inte, om beräkningarna utgår från de parametrar som ska beaktas.

I fråga om röjande av uppgift torde kritiken avse att likabehandlingsprincipen har åsidosatts genom att Stoby Måleri AB ”serverats” en färdig specifikation över vilka arbetsmoment som skulle ingå i ”Alt 8 Vävning i kök”. Båda anbudsgivarna har fått samma fråga för att förtydliga ett delmoment av anbudet. Vid detta tillfälle stod det inte klart för någon av anbudsgivarna hur många anbudsgivare som fanns. Den enda anbudsgivare som skulle kunna dra några slutsatser av de frågor som ställts var sökanden. Det krävdes preciseringar för att möjliggöra en korrekt utvärdering och nollställning av lämnade anbud. Genom en neutral förfrågan om det arbetsinnehåll som redovisats av Måleritjänst i Ystad AB kunde utvärderingen göras objektivt på grund av lämnade svar enligt exakt lika förutsättningar. Att man valde att använda Måleritjänst i Ystad AB:s redogörelse för vad som ingick i delmomentet är naturligt. Det hade alternativt varit möjligt att skriva en egen, men den hade i så fall riskerat att bli mycket lik Måleritjänst i Ystad AB:s redogörelse. Det påtalade förhållandet har inte inneburit avsteg från anbudsssekretessen och inte någon konkurrensbegränsning eller särbehandling, utan har syftat till att säkerställa likabehandling av anbudsgivarna och skapa förutsättningar för en korrekt prissättning och följande rättvisande utvärdering av arbetsmomentet ifråga. Lagstiftningen innehåller inget förbud mot att anbud nollställs så att de blir möjliga att utvärdera, utan tvärtom ett krav på att oklarheter utreds så att anbud kan nollställas, vilket det här varit fråga om.

Förvaltningsrättens bedömning

Av förfrågningsunderlaget, punkten AFB.52, framgår att priset är en av tre utvärderingsgrunder och att priset därvid är viktat till 80 procent. Vidare anges att utvärdering av pris görs på en bedömning av kostnad för arbeten

enligt utvärderingskorgar daterade 091111. Under nämnda punkt i förfrågningsunderlaget preciseras även närmare genom en formel hur pris räknas fram och att framräknat pris för de olika alternativen kommer att viktas i enlighet med dokumentet ” fördelning åtgärder” samt att summan av de viktade alternativen samt pris för övriga åtgärder kommer att ligga till grund för prisutvärderingen. Vidare anges att summa A, summa B etc. (vilka ingår i angiven formel för hur prisberäkningen ska göras) hämtas från dokumentet ”utvärderingskorg rumsfördelning för aktuellt alternativ och rumstyp”.

I dokumentet ”utvärderingskorg rumsfördelning 091111” anges under varje angivet alternativ och lägenhetsalternativ olika delposter/arbetsmoment. Summa A, B etc. kan utifrån dokumentets utformning inte tolkas på annat sätt än att summan är de sammanlagda kostnaderna för angivna delposter/arbetsmoment. Vad avser Alt 1 + nedrivning innebär detta bl.a. att kostnader för våtrum (utan kakel) och i förekommande fall kostnader för WC enligt förfrågningsunderlaget ska inkluderas i den summa som ska medräknas vid prisberäkningen. Prisbilagans utformning kan inte anses innebära att utvärderingen ska ske på annat sätt än vad som följer av förfrågningsunderlaget, punkten AFB.52.

Av gjord utvärdering framgår att Simrishamns Bostäder AB, vid sin utvärdering, inte medräknat av anbudsgivarna angivna kostnader för våtrum (utan kakel) och i förekommande fall kostnader för WC för bl.a. alternativet ”Alt 1 + nedrivning av tapet och spackling”. Simrishamns Bostäder AB har därmed avvikit från vad som anges i förfrågningsunderlaget och förfarandet har därför inte varit transparent.

För att ett ingripande enligt LOU ska vara aktuellt krävs emellertid att den som ansöker om överprövning har lidit eller riskerar att lida skada till följd av felaktigheten. Enligt Måleritjänst i Ystad AB skulle bolaget vinna samt-

liga tre delområden i upphandlingen om pris för "Våtrum, utan kakel" och "WC (målning)" räknas med i "Alt 1 + nedrivning av tapet och spackling", samt om prisuppgiften avseende "Alt 8 Vävning i kök" antingen likställs för båda de utvärderade anbudsgivarna eller lämnas helt utan avseende vid sammanställningen av "Alt 1 + nedrivning av tapet och spackling". Att arbetsmomentet "Alt 8 Vävning i kök" ska ingå i den sammanlagda summan för vissa lägenhetsalternativ "Alt 1 + nedrivning av tapet och spackling" framgår dock av dokumentet "utvärderingskorg rumsfördelning 091111". Det finns således inget stöd för att vid utvärderingen likställa anbudsgivarnas prisuppgifter eller bortse från priset för posten ifråga.

Såvitt förvaltningsrätten kan beräkna hade Måleritjänst i Ystad AB inte kunnat vinna upphandlingen i någon del även om Simrishamns Bostäder AB i enlighet med förfrågningsunderlaget beaktat anbudsgivarnas pris för våtrum och WC vid prisutvärderingen i enlighet med AFB. 52 och "utvärderingskorg rumsfördelning 091111". Att så är fallet har inte heller gjorts gällande av sökanden. Måleritjänst i Ystad AB har enligt förvaltningsrätten således inte lidit eller riskerat att lida skada till följd av Simrishamns Bostäder AB:s avvikelser från förfrågningsunderlaget vid utvärderingen.

Måleritjänst i Ystad AB har vidare gjort gällande att Simrishamns Bostäder AB:s tillvägagångssätt när bostadsbolaget har begärt in kompletteringar från Måleritjänst i Ystad AB och Stoby Måleri AB avseende "Alt 8 Vävning i kök" strider mot likabehandlingsprincipen och att detta ensamt utgör grund för att besluta att upphandlingen ska göras om.

I förfrågningsunderlagets målningsbeskrivning anges angående alternativ 8, Vävning i kök följande. "Hel målning kök (alt. 1) med nedtagning av allt ytskick. Uppsättning av ny väv samt målning. – Priset avser fullt färdigt arbete inklusive alla erforderliga arbetstimmar och material." Det pris som anbudsgivarna erbjuder avseende alternativet ifråga ska således omfatta

detta. De erbjudna priserna för alternativet ifråga skiljer sig relativt mycket åt mellan de aktuella anbudsgivarna och Simrishamns Bostäder AB synes mot bakgrund härav ha velat säkerställa sig om att priserna är jämförbara.

Under ett sådant förhållande finns inget som hindrar att den upphandlande myndigheten begär att anbudsgivarna förtydligar sitt anbud under förutsättning att detta kan ske utan konkurrensbegränsning eller särbehandling.

Simrishamns Bostäder AB uppger att anbudsgivarna har fått samma fråga för att förtydliga ett delmoment av anbudet. Såvitt förvaltningsrätten kan utläsa av handlingarna i målet har dock Måleritjänst i Ystad AB anmodats att inkomma med specificerade uppgifter gällande utförande av alternativ 8, vävning i kök, medan Stoby Måleri AB inte självt har behövt ange vad som ingår i bolagets angivna pris, utan har fått förtydliga detta genom att fördela priset i en förtyckt mall utifrån de uppgifter om arbetsmoment som inlämnats av Måleritjänst i Ystad AB genom dess komplettering.

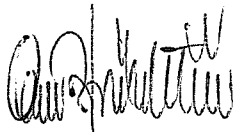
Tillvägagångssättet framstår förvisso inte som det lämpligaste i den situation som varit för handen, men då förfarandet inte kan anses ha påverkat lämnade anbud - eftersom det inte finns några uppgifter som tyder på att Stoby Måleri AB för det fall man själv hade behövt precisera sin prissättning inte hade kunnat prestera en redovisning som visade att priset omfattade samtliga arbetsmoment som krävdes för att uppfylla vad som efterfrågades för alternativet ifråga enligt förfrågningsunderlaget - anser förvaltningsrätten inte att det föreligger grund för ingripande enligt LOU på grund av Simrishamns Bostäder AB:s hantering vad gäller kompletteringar.

Förvaltningsrätten anser således sammanfattningsvis att det inte föreligger skäl för ingripande enligt LOU på av sökanden anförda grunder. Yrkandet ska därför avslås.

Särskild upplysning

Det interimistiska beslutet från den 25 mars 2010 upphör i och med denna dom att gälla. Rätten erinrar om att när ett upphandlingskontrakt har tecknats kan ett överklagande av denna dom inte prövas efter det att tio dagar gått från domens meddelandedag, om inte kammarrätten dessförinnan fattar ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas. Detta gäller även om domen överklagas inom den anvisade tidsfristen tre veckor.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1b)

Ola Brändström

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.